

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-09-02

Diarienummer N165-0638/24

Handläggare

Erika Olofsson

Jenny Haglind

Telefon: 031-365 00 00

E-post: erika.olofsson@socialsydvast.goteborg.se

jenny.haglind@socialsydvast.goteborg.se

Svar på remiss - motion av Axel Darvik (L) och Eva Flyborg (L) om att införa ett detekteringssystem för att identifiera skjutningar i Göteborg

Förslag till beslut

1. Socialnämnden Sydväst avstyrker motionen med hänvisning till de synpunkter och förslag som redovisas i tjänsteutlåtandet.
2. Socialnämnden Sydväst översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
3. Socialnämnden Sydväst förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Axel Darvik (L) och Eva Flyborg (L) har skrivit en motion om att införa ett detekteringssystem för att identifiera skjutningar i Göteborg. Motionen har skickats på remiss till Socialnämnd Sydväst.

Detekteringssystemet bygger på att sensorer placeras ut i staden och innebär att larm om skottlossning kan skickas till polisen snabbare än om en människa ringer in. En första scanning av utvärderingar av systemet visar på svaga eller inga effekter men utvärderingarna är inte entydiga.

Förvaltningen instämmer i motionens beskrivning av att skottlossningar och sprängningar är ett allvarligt problem i Göteborg.

Förvaltningen tolkar motionens rubrik som att motionärerna önskar att ett detekteringssystem ska införas och att förslaget innebär att utreda *vilka* ljud och ljussystem som är lämpligast. Förvaltningen vill dock inte gå så långt redan nu utan förordar att man först utreder ett antal frågeställningar som i dagsläget är oklara, för att därefter ta beslut om det är klokt att införa systemet eller inte. Det har inte varit möjligt att genomföra detta inom ramen för denna remissrunda.

Förvaltningen avstyrker alltså motionen med motiveringen att det behövs ytterligare utredning innan staden kan ta ställning till om systemet ska införas.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Kostnaden för att vidare utreda systemets för- och nackdelar inför ett eventuellt införande bör bli relativt låg.

Kostnad för att införa och använda systemet kommer att bli högre, det kan vi konstatera redan i detta skede. Vi kan i dagsläget inte sätta en summa på dessa kostnader eftersom det beror på vilket system som väljs och hur stora områden som ska täckas. Systemet innebär både investeringskostnader och löpande kostnader. Om dessa kostnader är befogade beror på hur stora positiva effekter systemet eventuellt kan ha på brottsbekämpningen. En satsning på ett detekteringssystem, som främst är ett brottsbekämpande verktyg, behöver också vägas mot satsningar på förebyggande insatser. Båda delar är dock viktiga.

Motionen berör inte vilken aktör som bör vara ansvarig för systemet och inte heller vilken aktör som ska bekosta systemet i inköp och förvaltning. Detta behöver klargöras i en vidare utredning. Polismyndigheten eller Göteborgs Stad är de två parter som är aktuella.

Bedömning ur ekologisk dimension

Att genomföra en vidare utredning som förvaltningen förordar har inga effekter på den ekologiska dimensionen. Däremot finns det en miljöpåverkan vad gäller ökad strömförbrukning samt material vid tillverkning av sensorer etc om systemet sätts i bruk.

Bedömning ur social dimension

Att genomföra en vidare utredning såsom förvaltningen förordar har ingen påverkan på den sociala dimensionen. Däremot skulle människors trygghet och livsvillkor kunna komma att förbättras om systemet tas i bruk i det fall det visar sig att det faktiskt har effekt på brottsupplärning eller vapenvåld i stort. Även förtroende för de brottsförebyggande och brottsbekämpande myndigheterna skulle kunna stärkas.

Bedömning utifrån barnrättsperspektivet

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv utöver det som beskrivs under den sociala dimensionen.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 16:e oktober 2024.

Bilagor

1. Motion av Axel Darvik (L) och Eva Flyborg (L) om att införa ett detekteringssystem för att identifiera skjutningar i Göteborg

Ärendet

Axel Darvik (L) och Eva Flyborg (L) har skrivit en motion om att införa ett detekteringssystem för att identifiera skjutningar i Göteborg. Motionärerna föreslår att Göteborgs Stad ska utreda vilka ljud- och ljussystem som är lämpligast för att få exakt detektering av skottlossning samt hur detta kan implementeras i Göteborg på ett sätt som minimalt påverkar den personliga integriteten.

Motionen har översänts till Socialnämnden Sydväst, Socialnämnden Nordost och Förvaltnings AB Framtiden för yttrande. Sista svarsdag är 2024-10-25.

Beskrivning av ärendet

Motionen föreslår att Göteborgs Stad ska utreda vilka ljud- och ljussystem som är lämpligast för att få exakt detektering av skottlossning samt hur detta kan implementeras i Göteborg på ett sätt som minimalt påverkar den personliga integriteten. Motionärerna motiverar behovet av ett detekteringssystem med att Göteborg de senaste åren bevittnat en kraftig ökning av skjutningar och sprängningar.

Befintliga detekteringsystem och dess effekter

Ett detekteringssystem av typen shotspotter är ett system där flera mikrofoner som reagerar på ljudet av skottlossning sätts upp i ett område. När ett skott avlossas kan tid och plats för skottlossningen avläsas och ett larm skickas till SOS alarm (källa SVT). Shotspotter har funnits sedan slutet av 90-talet och har använts av över 100 städer⁽¹⁾ bland annat New York city, Bakersfield och Chicago varav den sista valt att säga upp avtalet på grund av utebliven effekt.^(2,3,4) Systemet har såvitt vi kunnat utröna inte prövats i någon svensk stad.

Förvaltningen har gjort en enkel scanning av några av de utvärderingar och revisionsrapporter som gjorts. Utvärderingarna har undersökt i vilken mån polisen upptäcker fler skottlossningar, om larmen når polisen tidigare, om systemet är pricksäkert det vill säga hur många falsklarm det ger, kostnader samt vilka effekter det har för brottsutredning samt vapenvåld i stort. Förvaltningens första bedömning är att det är tveksam att effekterna skulle överväga kostnaderna. De flesta utvärderingar verkar peka på svaga eller inga resultat, men utvärderingarna är inte entydiga och resultaten kan tolkas olika beroende på vad man vill mäta. För de effekter såsom att larm når polisen tidigare finns positiva utvärderingar medans det för mer långsiktiga resultat såsom ökad uppklärningsfrekvens eller minskat vapenvåld inte har kunnat påvisats några effekter^(5,6,7,8). Metoder och system kan dessutom ha olika effekter beroende på förutsättningar i det aktuella landet eller området och det krävs mer än en enkel scanning för att korrekt kunna värdera de utvärderingar som gjorts. Förvaltningen påpekar också att samtliga utvärderingar som vi funnit använder samma system (SoundThinkings, Shotspotter⁽⁹⁾), men det finns fler system på marknaden som behöver undersökas.

Detekteringsystem och personlig integritet

Hur systemet överensstämmer med lagar om dataskydd och personlig integritet behöver utredas. Flera forskare har slagit fast att Shotspotter filtrerar bort samtalsljud och endast

reagerar på höga ljud som liknar skottlossningar (källa SVT). Hur systemet eventuellt kan missbrukas eller ge andra indirekta oönskade konsekvenser i form av stigmatisering av områden behöver också utredas vidare.

Finns det behov av ett detekteringssystem i Göteborg?

Göteborg har drabbats av ett antal skjutningar och sprängningar de senaste åren. I stadsområde Sydväst har det skett ett tiotal skottlossningar och sprängningar bara under perioden januari till augusti 2024. Utöver detta tillkommer under samma period fem sprängladdningar som av oklar anledning inte har detonerat. Skjutningar och sprängningar är dock brott som sker i vågor, det ökar och minskar i olika städer och stadsområden under olika år och perioder. Det står ändå klart att skjutningar och sprängladdningar är ett allvarligt problem som skapar otrygghet och rädsla hos invånarna i ett antal områden i vårt stadsområde ⁽¹⁰⁾.

I många fall inkommer larm till polisen i anslutning till en händelse. Det finns dock fall i sydväst under 2024, där larm dröjt ända till nästa dag, vilket försvårar polisutredningen. Ett system som förkortar tiden mellan händelse och larm skulle kunna bidra till bättre utredningsläge för polisen, dock är det många parametrar utöver larmtiden som påverkar utredningsläget. Det behöver utvärderas hur snabbt larm inkommer i dagsläget och hur ofta larm uteblir, för att kunna bedöma om det finns någon förbättringspotential som skulle ha betydelse för polisens arbete.

De flesta dåd har hittills skett i tätbebyggda områden med lägre socioekonomi, men även andra typer av områden och kommuner har drabbats mer och mer den senaste tiden. Det är inte självklart var ett sådant här system bör placeras och inte heller vilket område som bör vara pilotområde vid ett eventuellt införande. De särskilt utsatta områdena eller city borde vara mest aktuella men även denna avgränsning innebär en relativt stor areal och skjutningar har som nämnts skett på flera håll i staden den senaste tiden.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen tolkar motionens rubrik som att motionärerna önskar att ett detekteringssystem ska införas och att förslaget innebär att utreda *vilka* system som är lämpligast. Förvaltningen vill dock inte gå så långt redan nu utan förordar att man utreder vidare vilka effekter och vilka kostnader befintliga detekteringssystem visat sig ha i utvärderingar samt att utreda lokala förutsättningar mer grundligt. Därefter kan staden ta ställning till om systemet bör införas. Det behövs en mer grundlig utredning än vad som varit möjligt att genomföra inom ramen för denna remissrunda. Utredningen bör göras i samverkan med polismyndigheten.

Förvaltningen bedömer alltså sammantaget att behovet av att stävja skjutningar är så pass stort att det är värt att utreda frågan om detekteringssystem vidare. Det går varken att förkasta eller godkänna systemet innan en sådan utredning är gjord. Förvaltningen föreslår att motionen avstyrks med motiveringen att förslaget behöver utredas vidare innan staden kan ta ställning till om systemet ska införas.

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen

Lotta Wikström

Annika Ljungh

Avdelningschef

Förvaltningsdirektör

Stadsområde, välfärd och fritid

Källor

1. [Wikipedia](#)
2. [Audit Report on the New York City Police Department's Oversight of Its Agreement with ShotSpotter Inc. for the Gunshot Detection and Location System : Office of the New York City Comptroller Brad Lander \(nyc.gov\)](#)
3. [City Council approves ShotSpotter gun detection system in Bakersfield](#)
4. [Chicago will not renew controversial Shotspotter contract, drawing support, criticism from alderman](#)
5. [Impact of ShotSpotter Technology on Firearm Homicides and Arrests Among Large Metropolitan Counties: a Longitudinal Analysis, 1999–2016 \(nih.gov\)](#)
6. [The Impact of Gunshot Detection Technology on Gun Violence in Kansas City and Chicago: A Multi-Pronged Evaluation \(ojp.gov\)](#)
7. [ShotSpotter Impact Evaluation - Executive Summary \(msu.edu\)](#)
8. [Project Safe Neighborhoods: Assessing the Effectiveness of ShotSpotter in Omaha: Addendum to 2016 Final Evaluation Report \(unomaha.edu\)](#)
9. [Gunshot Detection – SoundThinking](#)
10. Lägesbild brott och otrygghet för Stadsområde Sydväst i Göteborg, Socialförvaltningen Sydväst och Lokalpolisområde Storgöteborg Syd, 2024-02-28